

Päihde- ja pelivapaasti kasvaen Satakunnassa -hankkeen kyselytulokset

Ehkäisevän päihde- ja pelikasvatuksen nykytilasta Satakunnassa

Päihde- ja pelivapaasti kasvaen Satakunnassa -hankkeessa toteutettiin 1.5-6.6.2025 kaksi erillistä kyselyä Satakunnan alueella. Kyselyiden tavoitteena oli kartoittaa ehkäisevän päihde- ja pelikasvatuksen nykytilaa eri kasvatus- ja opetusasteilla.

Ensimmäinen kysely suunnattiin varhaiskasvatuksen henkilöstölle, Varhaiskasvatuksen kyselyyn saatiin vastauksia 11 kunnasta. Toinen kysely suunnattiin perusopetuksen sekä toisen asteen opetus- ja opiskeluhuollon ammattilaisille. Kyselyyn saatiin vastauksia kaikista 16 Satakunnan kunnasta. Yhteensä kyselyihin vastasi 188 kasvatus- ja opetusalojen ammattilaista.

Kyselyt toteutettiin anonyymisti sähköisen lomakkeen avulla. Kyselylinkki toimitettiin Satakunnan kuntien varhaiskasvatusjohtajille sekä sivistysjohtajille, ja heitä pyydettiin välittämään se edelleen oman kuntansa henkilöstölle. Kyselyt sisälsivät sekä monivalinta- että avoimia kysymyksiä ja käsittelivät seuraavia teemoja:

- Ehkäisevän päihde- ja pelikasvatuksen aiheiden näkyvyys kasvatuksessa ja opetuksessa
- Henkilöstön valmiudet ja tuen tarpeet
- Lasten ja nuorten ymmärrys ja tieto päihteistä sekä haitallisesta pelaamisesta
- Huoltajien tietämys aihealueesta ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö
- Toimivat käytännöt ja kehittämis ehdotukset ehkäisevän työn tueksi

Kyselyn tuloksia on rajattu julkiseen käyttöön, jotta varmistetaan vastaajien anonymiteetti ja se että yksittäisiä henkilöitä tai työyhteisöjä ei voida tunnistaa.

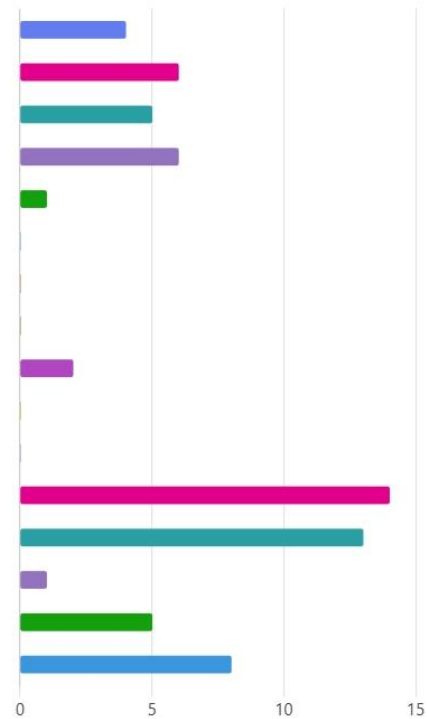
Julkaisemme tässä koosteessa määrällisiä tuloksia, jotka kuvaavat selkeästi kentän kokemuksia ja kehittämistarpeita. Avoimia vastauksia ja yksityiskohtaisia kommentteja hyödynnetään suunnittelutyössä, mutta niitä ei esitetä sellaisenaan julkisesti.

Kyselyn toteutti Päihde- ja pelivapaasti kasvaen Satakunnassa -hankkeen projektitiimi: Eveliina Tervaniemi, Ilona Lehtonen ja Nina Pirhonen. Tuloksiin liittyvissä kysymyksissä voi olla yhteydessä projektisuunnittelija Nina Pirhoseen.

Päihde- ja pelivapaasti kasvaen Satakunnassa – Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen ammattilaisten kyselyn tulokset 2025:

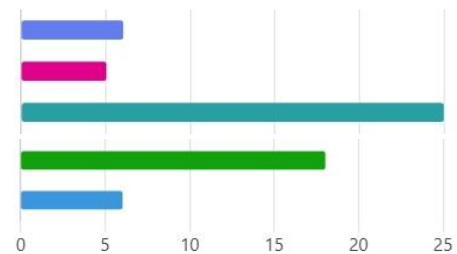
1. Vastaajat kunnittain:

Eura	4
Eurajoki	6
Harjavalta	5
Huittinen	6
Jämijärvi	1
Kankaanpää	0
Karvia	0
Kokemäki	0
Merikarvia	2
Nakkila	0
Pomarkku	0
Pori	14
Rauma	13
Siikainen	1
Säkylä	5
Ulvila	8

2. Vastaajat ammattikunnittain:

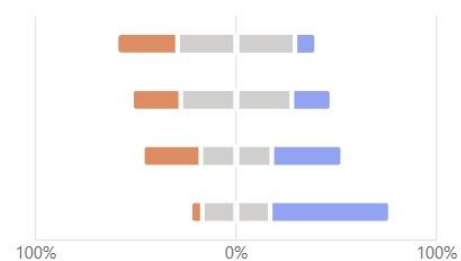
Päiväkodin johtaja	6
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	5
Varhaiskasvatuksen opettaja	25
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	18
Muu	6

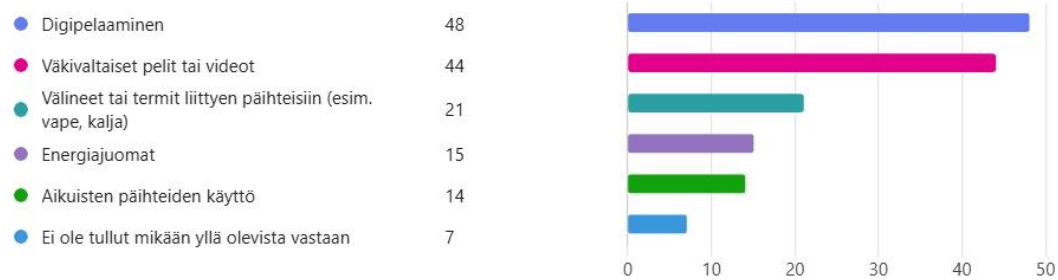
3. Seuraavien aiheiden käsittely yksiköissä:

● Lapsille suunnatussa toiminnassa
 ● Yhteistyössä huoltajien kanssa
 ● Ei mitenkään

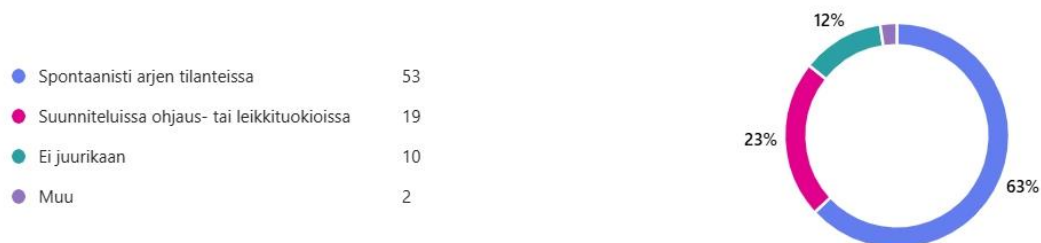
Ruutu-aika
 Pelien sisällöt / väkivaltaisuus
 Youtube / some
 Huoltajien puhelimen käyttö

4. Seuraavien aiheiden esiintyminen lasten leikeissä, puheissa tai toiminnassa:

5. Käsittelytavat pelaamiseen ja ruutuaikaan liittyen lasten kanssa:

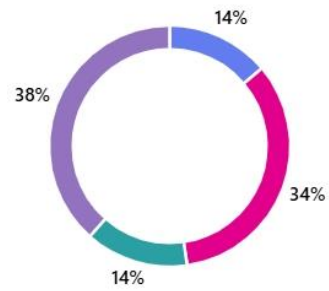

6. Tilanteet, joissa päihteisiin tai pelaamiseen liittyvistä asioista keskustellaan huoltajien kanssa:

7. Kokemukset, saavatko huoltajat riittävästi tukea lasten pelaamiseen tai ruutuaikaan liittyvistä aiheista päiväkodilta:

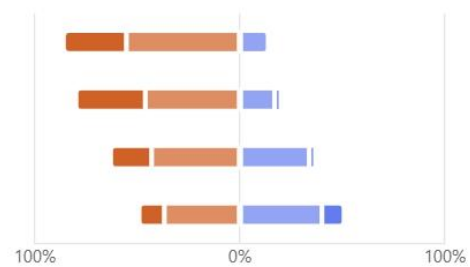
Kyllä	9
Osittain	22
Ei	9
En osaa sanoa	25

8. Vastaajien valmiudet käsitellä seuraavia aiheita työarjessa:

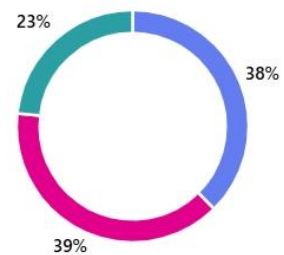
● Erittäin
 ● Melko
 ● Epävarma
 ● En lainkaan

Pelaaminen ja ruutuaika
 Väkivaltaiset pelit ja haitalliset sisällöt
 Päihteisiin liittyvien huolien tunnistaminen
 Vanhempien puhelimen käyttö

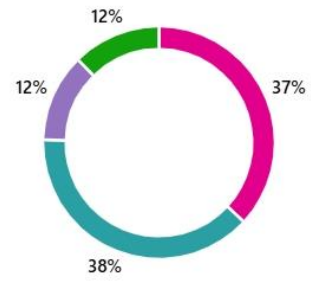
9. Tarpeellisin tuki päihde- ja pelikasvatuksessa:

Koulutus tai infohetki henkilöstölle	47
Materiaalit jaettavaksi huoltajille	49
Esimerkkitilanteet tai keskustelumallit	29

10. Asiakirjojen (esim. varhaiskasvatussuunnitelma, hyvinvointisuunnitelma) tukee päiväkodin/ esiopetuksen ehkäisevää päihde- ja pelikasvatusta:

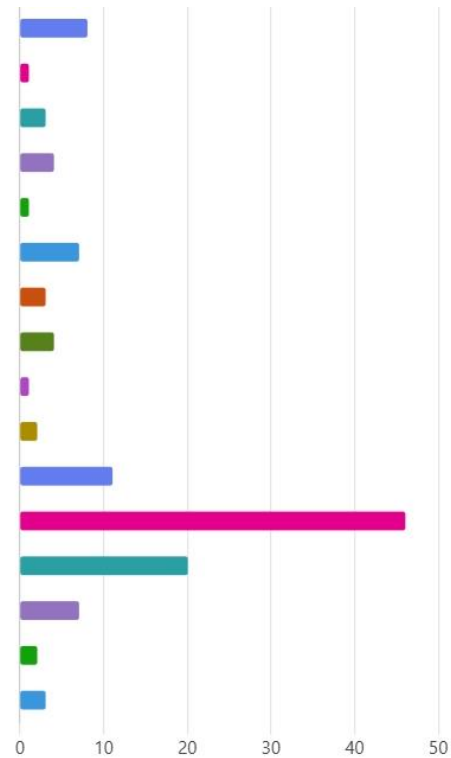
Erinomaisesti	0
Hyvin	24
Kohtalaisesti	25
Huonosti	8
En osaa sanoa	8

Päihde- ja pelivapaasti kasvaen Satakunnassa – Ensimmäisen ja toisen asteen opetus- ja opiskeluhuollon ammattilaisten kyselyn tulokset 2025:

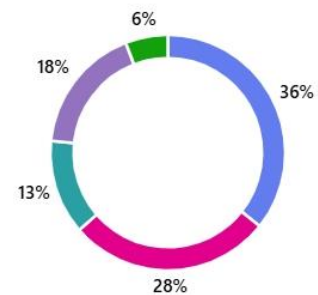
1.Vastaajat kunnittain:

● Eura	8
● Eurajoki	1
● Harjavalta	3
● Huittinen	4
● Jämijärvi	1
● Kankaanpää	7
● Karvia	3
● Kokemäki	4
● Merikarvia	1
● Nakkila	2
● Pomarkku	11
● Pori	46
● Rauma	20
● Siikainen	7
● Säkyä	2
● Ulvila	3

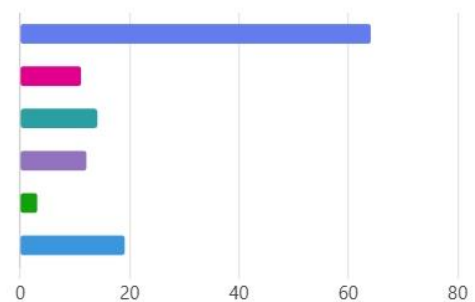
2. Vastaajat koulutusasteittain:

● Alakoulu	55
● Yläkoulu	43
● Lukio	20
● Ammatillinen oppilaitos	27
● Useampi aste / yhdistelmäkoulu	9

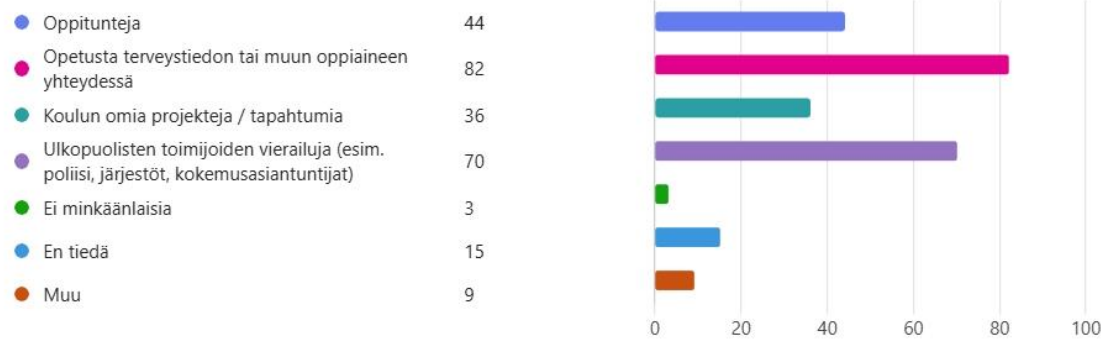

3. Vastaajat ammattikunnittain:

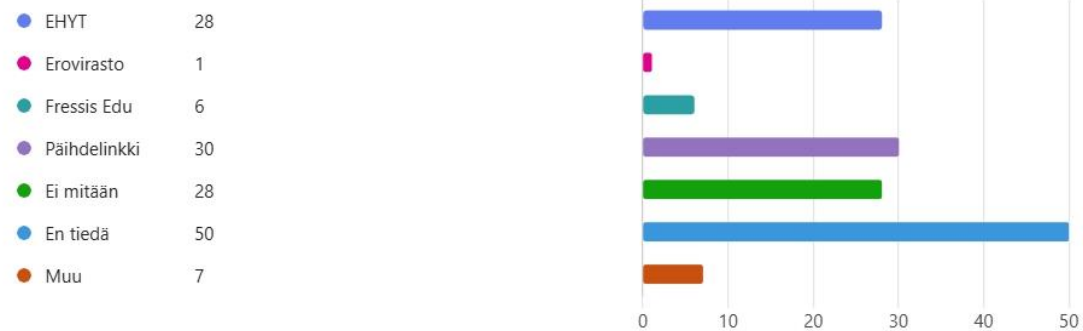
● Opettaja/lehtori	64
● Rehtori	11
● Kuraattori	14
● Terveystenhoitaja	12
● Opinto-ohjaaja	3
● Muu	19

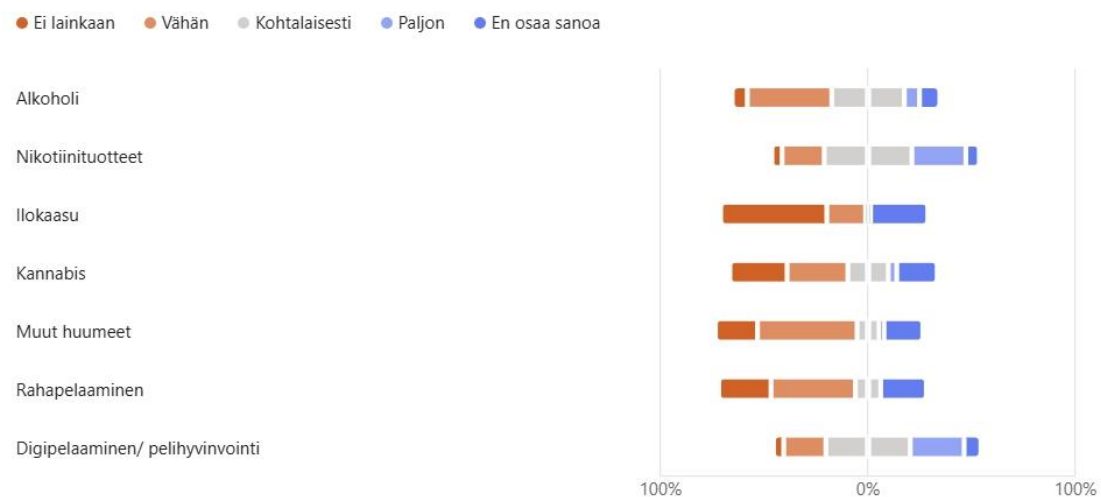
4. Tällä hetkellä kouluissa toteutetaan seuraavia ehkäisevän päihde- ja pelikasvatuksen toimenpiteitä:

5. Seuraavien digitaalisten alustojen ja sovellusten käyttö tällä hetkellä:

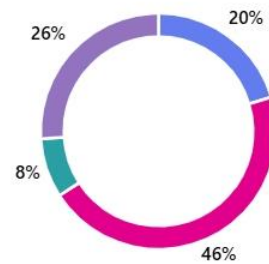

6. Seuraavien aiheiden näkyvyys koulujen toiminnassa (esim. opetuksessa, ohjauksessa, keskusteluissa):

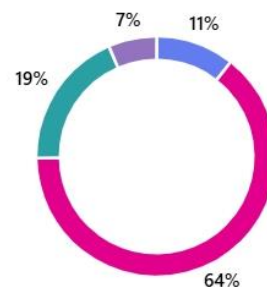
7. Ehkäisevän päihdetyön tilanteen kehittyminen viime vuosien aikana:

Parantunut	25
Pysynyt ennallaan	56
Heikentynyt	10
En osaa sanoa	32

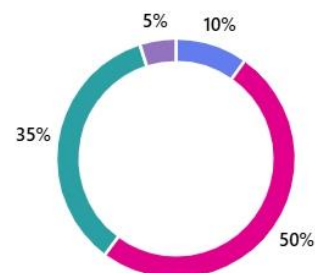
8. Kokemukset, onko oppilailla/ opiskelijoilla riittävästi tietoa päihteistä:

Kyllä	13
Osittain	79
Ei	23
En osaa sanoa	8

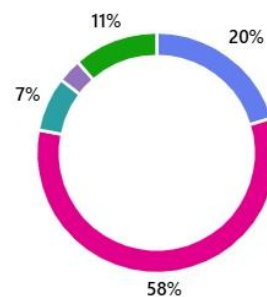
9. Kokemukset, onko henkilökunnalla riittävät valmiudet ja keinot puuttua päihteisiin ja pelaamiseen liittyviin huoliin:

Kyllä	12
Osittain	62
Ei	43
En osaa sanoa	6

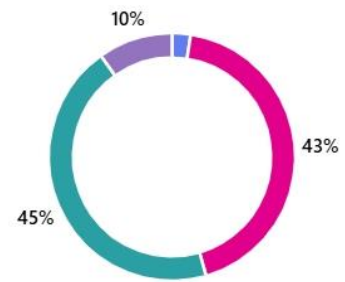
10. Kokemukset, onko päihteistä ja pelaamisesta helppoa keskustella nuorten kanssa:

Erittäin helppoa	25
Melko helppoa	71
Melko vaikeaa	9
Erittäin vaikeaa	4
Vaihtelevaa	14

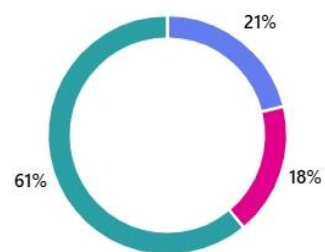
11. Kokemukset, onko huoltajille tarpeeksi tietoa päihde- ja pelikasvatuksesta:

Kyllä	3
Osittain	53
Ei	55
En osaa sanoa	12

12. Koulujen mukana olo jossakin kunnallisessa tai alueellisessa ehkäisevän työn mallissa tai ohjelmassa:

Kyllä	26
Ei	22
En tiedä	75

13. Toivottu tuki ehkäisevän päihde- ja pelikasvatuksen toteuttamiseen:

Opetusmateriaali	85
Koulutukset	67
Tapahtumat	57
Toimintamallit	59
Muu	7

